

Mesto Košice – Mestská polícia Košice

Tr. SNP č. 48/A, 040 11, Košice, tel. č.: 055/6419 486

**Ako a prečo
povedať drogám
NIE!!!**

Ing. Slavomír Pavelčák – Roman Jabrik

Cieľom tejto prezentácie je zvýšenie informovanosti žiakov a študentov základných a stredných škôl o možnostiach prevencie pred vytvorením závislosti na drogách, ako aj o rizikách spojených s užívaním legálnych a nelegálnych drog.

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

1. Čo je droga a drogová závislosť ?

Droga je každá látka, ktorá po užití určitým spôsobom mení normálne fungovanie organizmu, pričom droga môže **ZABÍJAŤ!**

Drogová závislosť je chorobný stav, psychická neschopnosť prestať užívať drogu.

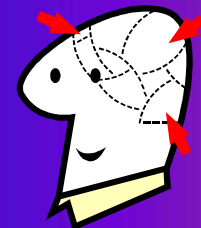
Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

2. Základné rozdelenie drog

Z hľadiska nebezpečnosti pre spoločnosť rozdeľujeme drogy na **legálne a nelegálne**.

Z pohľadu rizika vzniku závislosti organizmu na **mäkké a tvrdé** drogy.

Z hľadiska prevládajúcich účinkov na organizmus na **tlmivé, stimulačné a halucinogénne** drogy.

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

3.1. Nikotín – zdroj drogy a účinky na organizmus

Zdroj drogy: usušené listy rastliny z rodu *Nicotiana*, najpopulárnejší a najčastejšie kultivovaný druh je *Nicotiana tabacum*.

Psychoaktívna látka: nikotín, ktorý patrí k jedným z **najtoxickejších jedov na svete.**

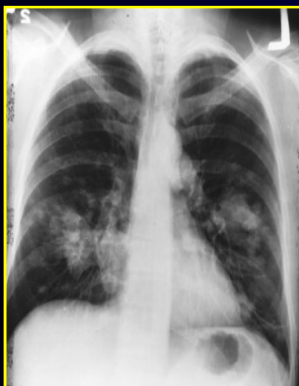

Účinky na organizmus: zvýšenie srdcového pulzu a krvného tlaku, zníženie schopnosti krvného farbiva viazať kyslík a prenášať ho do tkanív, ovplyvnenie látkovej premeny dopamínu v mozgu, odstránenie napätia a nervozity...

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

3.2. Nikotín – zdravotné riziká

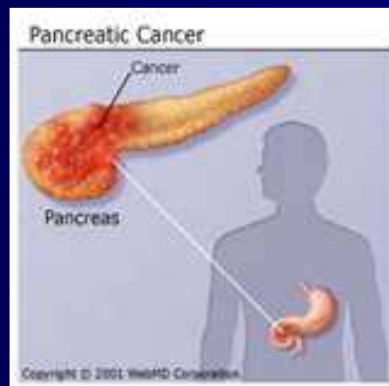
Fajčenie zvyšuje riziko vzniku nasledujúcich ochorení:

**Rakovina
pľúc**

**Rakovina
priedušiek**

**Rakovina
pankreasu**

**Rôzne choroby
zubov**

**Predčasné
pôrody
a potraty**

**Srdcový
infarkt**

**Neploďnosť
u mužov**

**Pľúca nefajčiara (vľavo)
a fajčiara (vpravo)**

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

3.3. Nikotín - zákazy a sankcie

Zákon NR SR č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za porušenie zákazu fajčenia hrozí fyzickej osobe pokuta do výšky **331 eur (cca. 10.000,-Sk)** alebo **497 eur (cca. 15.000,-Sk)**.

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

4.1. Alkohol – zdroj drogy a účinky na organizmus

Zdroj drogy: získava sa kvasením hlavne ovocia alebo obilia, pri ktorom sa cukor štiepi na alkohol a oxid uhličitý.

Psychoaktívna látka: etylalkohol (etanol)
– jedovatý uhl'ovodík.

Účinky na organizmus: zníženie reakčnej pohotovosti, koordinácie pohybov, úsudku vnímania bolesti, výpadky pamäti, tlmenie činnosti centra pre dýchanie a krvný obeh, čo môže viesť až k smrti...

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

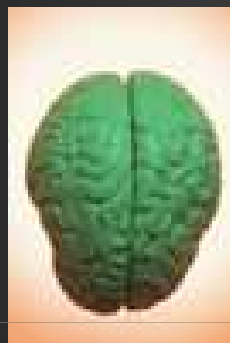

4.2. Alkohol – zdravotné a iné riziká

Nadmerné alebo pravidelné pitie alkoholických nápojov zvyšuje riziko vzniku nasledujúcich ochorení:

**Cirhóza
pečene**

**Poškodenie
mozgu**

Impotencia

**Srdcovo - cievne
ochorenia**

Dlhodobá alebo častá konzumácia alkoholických nápojov prináša okrem zdravotných rizík, aj riziká sociálne, akými sú:

- **strata zamestnania, zvýšená rozvodovosť, páchanie priestupkov, trestnej alebo inej protispoločenskej činnosti, zvýšený sklon k samovražde, domáce násilie a mnoho ďalších.**

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

4.3. Alkohol - legislatíva

- ❑ Zákon NR SR č. 300/2005 Z. z.
– Trestný zákon.

- ❑ Zákon NR SR č. 219/1996 Z. z.

o ochrane pred zneužívaním
alkohol. nápojov a o zriaďovaní
a prevádzke PAZI.

- ❑ Zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

- ❑ VZN mesta Košice č.78/2006
o čistote a verej. poriadku.

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

5. Kanabinoidy

Zdroj drogy: konope siate (*Cannabis sativa* var. *americana*, *ruderalis*).

Psychoaktívna látka: THC (delta-tetrahydrocannabinol).

Účinky na organizmus: zvýšená frekvencia srdcovej činnosti, výrazná chuť na jedlo alebo naopak nechutenstvo. Mení sa schopnosť orientácie v čase a priestore.

Riziká: výrazné riziko vzniku rakoviny, poruchy osobnosti, krátkodobé poruchy pamäti a chápaného a logického myslenia...

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

6. Opiáty

Zdroj drogy: nezrelé makovice maku siateho (Papaver somniferum).

Psychoaktívna látka: morfín (ópium), polosyntetický derivát morfínu - diacetylmorfín (heroín).

Účinky na organizmus: tlmenie centrálného nervového a dýchacieho systému, poruchy vnímania (halucinácia a ilúzie).

Riziká: náhla smrť z predávkovania, hepatitída, AIDS. Predpoklad vzniku zápalového ochorenia ciev mozgu, vážne poruchy pamäti, rozvrat hodnotového systému, paranoidné stavy...

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

7. Kokaín a Crack

Zdroj drogy: rastlina kokaínovníka pravého (Erythroxylon coca).

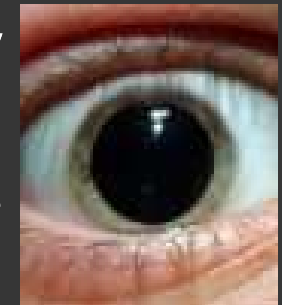

Psychoaktívna látka: hydrochlorid kokaínu.

Účinky na organizmus: zvýšenie sexuálnej aktivity, tlmenie pocitov bolesti, strachu, hladu a vyčerpanosti, krátkodobé pocity šťastia.

Riziká: poruchy videnia, epileptické záchvaty, poškodenie ciev mozgu, ťažké psychické zmeny, ktoré často vedú k paranoji, psychóze a degradácii osobnosti...

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

8. Amfetamíny

Zdroj drogy: liečivá a protizákonne vyrábané látky za použitia chemickej syntézy.

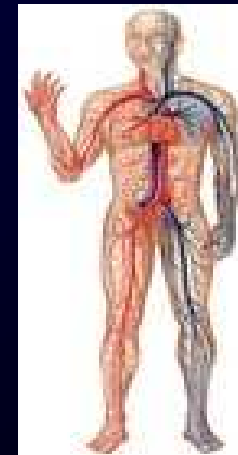

Psychoaktívna látka: metamfetamín, metyldioxyamfetamín...

Účinky na organizmus: zvýšenie aktivity spojené so zvýšenou motorikou, nespavosť, nechutenstvo, zvýšenie empatie, potreba niekoho sa dotýkať.

Riziká: vyčerpanosť, dehydratácia, kolaps obehového systému, halucinácie, nepokoj, úzkosť, depresie a psychóza, strata kontroly nad sebou, degradácia osobnosti...

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

9. Halucinogény

Zdroj drogy: celý rad voľne rastúcich rastlín a húb, ale aj polosyntetické a syntetické látky.

Psychoaktívna látka: atropín, skopolamín, hyoscyamín, dietylamid kyseliny lysergovej, meskalín, psilocybín...

Účinky na organizmus: poruchy vnímania, fantazijné predstavy, neobvyklé emočné stavy halucinácie a paranoidné stavy.

Riziká: pri dlhodobom užívaní extrémne rýchlo prebiehajúce zápalové poškodenia pečene a srdca, riziko vzniku schizofrénie a vážnych porúch osobnosti...

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

10. Organické rozpúšťadlá

Zdroj drogy: látky nachádzajúce sa v riedidlách, lepidlách, aerosólových sprejoch a pod.

Psychoaktívna látka: benzín, benzén, petrolej, toluén, acetón, trichlóretylén, chloroform, halotan, tetrachlorid...

Účinky na organizmus: pocity búšenia srdca, poruchy dýchania, nástup eufórie, zmeny vnímania reality, nástup ilúzií a pseudoilúzií.

Riziká: vysoké riziko náhlej smrti, ťažké poruchy imunitného systému, kritické výpadky pamäti, poruchy vnímania reality, úbytok mozgových buniek...

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

10. Prečo povedať drogám NIE!!!

1. Pravidelné užívanie drog prináša so sebou celý rad zdravotných, ale aj sociálnych rizík... a nezriedka aj **SMRŤ!**...

2. Za účelom získania drogy a pod jej vplyvom vplyvom, sa mnoho ľudí dopúšťa násilia, trestnej alebo inej protispoločenskej činnosti. Ublížujú sebe, rodine, priateľom alebo blízkeho okoliu...

3. Obchodovanie, výroba, držanie alebo prechovávanie (aj pre osobnú spotrebu) nelegálnych drog je na celom území SR **TRESTNÝM ČINOM!**...

Ako a prečo povedať drogám NIE!!!

Záver

Cieľom tejto prezentácie bolo vysvetliť mladým ľuďom, aké sú riziká spojené s užívaním legálnych a nelegálnych drog, ako aj dôvody prečo tieto drogy radšej neužívať.

Tento materiál vznikol vďaka finančnej podpore Úradu vlády Slovenskej republiky
v rámci projektu „Ako a prečo povedať drogám NIE!!!“